

Mrk

Chapter 9

Javanese Interlinear

Reference: Javanese Bible (SABDA)

- 1 καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἄμην λέγω
lan panjenenganipun-ngendika dhateng-piyambakipun-sedaya Saestu Kawula-matur
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0281](#) [G3004](#)
- ὕμῃν, ὅτι εἰσὶν τινες ὧδε□ τῶν
dhateng-panjenengan-sedaya bilih wonten sawetawis ing-ngriki saking-tiyang-ingkang
[G4771](#) [G3754](#) [G1510](#) [G5100](#) [G5602](#) [G3588](#)
- ἐστηκότων, οἵτινες οὐ μὴ γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσιν
jumeneng ingkang mboten badhe ngraosaken pejah ngantos saderengipun ningali
[G2476](#) [G3748](#) [G3756](#) [G3361](#) [G1089](#) [G2288](#) [G2193](#) [G0302](#) [G3708](#)
- τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει.
ing Kratoning saking Gusti-Allah sampun-rawuh ing pangwaos
[G3588](#) [G0932](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2064](#) [G1722](#) [G1411](#)

Pangandikane maneh mangkene: "Aku pitutur marang kowe, satemene wong kang ana ing kene iki ana kang bakal ora mati, sadurunge padha ndeleng rawuhe Kratoning Allah kalawan panguwasa."

- 2 Καὶ μετὰ ἡμέρας ἕξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς, τὸν
Lan sasampunipun dinten nem panjenenganipun-mendhet ing Yésus ing
[G2532](#) [G3326](#) [G2250](#) [G1803](#) [G3880](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3588](#)
- Πέτρον καὶ τὸν Ἰάκωβον καὶ [τὸν] Ἰωάννην, καὶ ἀναφέρει
Pétrus lan ing Yakobus lan ing Yohanes lan ngirid
[G4074](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2385](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2491](#) [G2532](#) [G0399](#)
- αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν
piyambakipun-sedaya dhateng redi ingkang-inggil kanthi piyambakan
[G0846](#) [G1519](#) [G3735](#) [G5308](#) [G2596](#) [G2398](#)
- μόνου. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν
namung-piyambakipun-sedaya lan panjenenganipun-malih-rupa ing-ngajengipun
[G3441](#) [G2532](#) [G3339](#) [G1715](#)
- αὐτῶν;
piyambakipun-sedaya
[G0846](#)

Sawise nem dina Gusti Yesus dhawuh marang Petrus, Yakobus lan Yokanan supaya ndherek bebarengan minggah ing gunung kang dhuwur, prelu miyambak. Tumuli Gusti Yesus santun rupa ana ing ngarepe para sakabat mau.

- 3 καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα λευκὰ λίαν,
lan ing rasukan-rasukan panjenenganipun dados gilap-sumorot pethak sanget
[G2532](#) [G3588](#) [G2440](#) [G0846](#) [G1096](#) [G4744](#) [G3022](#) [G3029](#)
- οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύναται οὕτως λευκᾶναι.
ingkang tukang-umbah ing saking bumi mboten saged makaten mutihaken
[G3634](#) [G1102](#) [G1909](#) [G3588](#) [G1093](#) [G3756](#) [G1410](#) [G3779](#) [G3021](#)

Pangagemane katon putih memplak sumorot. Ora ana wong ing donya iki kang bisa mutihake sandhangan nganti kaya mangkono.

4 καὶ ὤφθη αὐτοῖς Ἡλίας σὺν Μωϋσεῖ, καὶ
lan katingal dhateng-piyambakipun-sedaya Élia sesarengan-kaliyan Musa lan
[G2532](#) [G3708](#) [G0846](#) [G2243](#) [G4862](#) [G3475](#) [G2532](#)
ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ.
piyambakipun-sedaya-wau sami-wicantenan kaliyan Yésus
[G1510](#) [G4814](#) [G3588](#) [G2424](#)

Para sakabat banjur padha dikatingali Nabi Elia karo Nabi Musa, kang lagi padha imbal pangandika kalawan Gusti Yesus.

5 καὶ ἀποκριθεὶς, ὁ Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ, Ῥαββί, καλόν ἐστιν
lan mangsuli ing Pétrus matur dhateng Yésus Rabbi sae punika
[G2532](#) [G0611](#) [G3588](#) [G4074](#) [G3004](#) [G3588](#) [G2424](#) [G4461](#) [G2570](#) [G1510](#)
ἡμᾶς ὧδε εἶναι. καὶ ποιήσωμεν τρεῖς σκηνάς,
kawula-sedaya wonten-ngriki wonten lan kawula-sedaya-ndamel tiga tarub-tarub
[G1473](#) [G5602](#) [G1510](#) [G2532](#) [G4160](#) [G5140](#) [G4633](#)
σοὶ μίαν, καὶ Μωϋσεῖ μίαν, καὶ Ἡλίᾳ μίαν.
kangge-panjenengan satunggal lan kangge-Musa satunggal lan kangge-Élia satunggal
[G4771](#) [G1520](#) [G2532](#) [G3475](#) [G1520](#) [G2532](#) [G2243](#) [G1520](#)

Petrus nuli matur marang Gusti Yesus: “Rabbi, iba saenipun, bilih kawula sami wonten ing ngriki. Prayoginipun kawula sami ngadegaken tarub tiga, satunggal kagem Paduka, satunggal kagem Nabi Musa, satunggalipun malih kagem Nabi Elia.”

6 οὐ γὰρ ἦδει τί ἀποκριθῆ; ἔκφοβοι γὰρ
amargi awit piyambakipun-mboten-mangertos punapa wangsulan sami-ajrih awit
[G3756](#) [G1063](#) [G1492](#) [G5101](#) [G0611](#) [G1630](#) [G1063](#)
ἐγένοντο.
sami-dados
[G1096](#)

Angone matur mangkono iku, marga ora ngreti, apa kang kudu diaturake, saka anggone padha banget wedine.

7 καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς, καὶ ἐγένετο φωνὴ
lan wonten méga ngemuli piyambakipun-sedaya lan wonten swanten
[G2532](#) [G1096](#) [G3507](#) [G1982](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1096](#) [G5456](#)
ἐκ τῆς νεφέλης, Οὗτός ἐστιν ὁ Υἱός μου, ὁ
saking ing méga Punika inggih-punika ing Putraning-Kawula Kawula ingkang
[G1537](#) [G3588](#) [G3507](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#) [G3588](#)
ἀγαπητός: ἀκούετε αὐτοῦ.
kinasih mirengna Panjenenganipun
[G0027](#) [G0191](#) [G0846](#)

Banjur ana mega teka ngayomi, lan saka ing sajroning mega iku ana suwara kang kaprungu: “Iki PutraningSun kang Sunkasihi, padha estokna dhawuhe.”

8 καὶ ἐξάπινα, περιβλεψάμενοι, οὐκέτι οὐδένα εἶδον ἀλλὰ
lan dumadakan sami-ningali-sakubengipun boten-malih sinten-sinten sami-ningali kejawi
[G2532](#) [G1819](#) [G4017](#) [G3765](#) [G3762](#) [G3708](#) [G0235](#)
τὸν Ἰησοῦν μόνον. μεθ’ ἐαυτῶν,
namung Yésus piyambak sesarengan-kaliyan piyambakipun-sedaya
[G3588](#) [G2424](#) [G3440](#) [G3326](#) [G1438](#)

Dumadakan nalika padha nyawang ing sakubenge kono, banjur wis ora ana kang katingal maneh, kajaba mung Gusti Yesus piyambak.

- 9 καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους,
 Lan nalika-sami-mandhap piyambakipun-sedaya saking ing redi
[G2532](#) [G2597](#) [G0846](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3735](#)
- διεστειλάτο αὐτοῖς ἵνα μηδενὶ
 panjenenganipun-dhawuh dhateng-piyambakipun-sedaya supados dhateng-sinten-sinten
[G1291](#) [G0846](#) [G2443](#) [G3367](#)
- ἃ εἶδον διηγῶσονται, εἰ μὴ ὅταν ὁ
 punapa-ingkang sami-ningali nyariosaken kejawi manawi samangsa ing
[G3739](#) [G3708](#) [G1334](#) [G1487](#) [G3361](#) [G3752](#) [G3588](#)
- Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ.
 Putraning-Manungsa saking manungsa saking tiyang-pejah wungu
[G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G1537](#) [G3498](#) [G0450](#)

Nalika padha mudhun saka ing gunung, Gusti Yesus paring piweling, aja ana kang kandha-kandha marang sapa-sapa bae bab apa kang mentas padha dideleng mau, nganti tumeka Putraning Manungsa wis wungu saka ing antarane wong mati.

- 10 καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς,
 lan ing pangandika sami-nyepengi dhateng piyambakipun-sedaya-piyambak
[G2532](#) [G3588](#) [G3056](#) [G2902](#) [G4314](#) [G1438](#)
- συζητοῦντες τί ἐστὶν τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι.
 sami-rembagan punapa tegesipun ing saking tiyang-pejah wungu
[G4802](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3588](#) [G1537](#) [G3498](#) [G0450](#)

Para sakabat padha nyathet pangandika mau karo padha takon-tinakon bab tegese “wungu saka ing antarane wong mati”.

- 11 καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες Ὅτι,
 lan sami-nyuwun-pirsa dhateng-panjenenganipun matur Punapa-sebabipun
[G2532](#) [G1905](#) [G0846](#) [G3004](#) [G3754](#)
- λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἔλθειν πρῶτον?
 sami-ngendika para-ahli-Kitab ahli-Kitab bilih Élia kedah rawuh rumiyin
[G3004](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3754](#) [G2243](#) [G1163](#) [G2064](#) [G4412](#)

Banjur padha matur pitakon: “Punapaa dene para ahli Toret kok mratelakaken, bilih Nabi Elia pinasthi rawuh rumiyin?”

- 12 ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς, Ἠλίας μὲν ἐλθὼν
 panjenenganipun nanging ngendika dhateng-piyambakipun-sedaya Élia pancen rawuh
[G3588](#) [G1161](#) [G5346](#) [G0846](#) [G2243](#) [G3303](#) [G2064](#)
- πρῶτον, ἀποκαθιστάνει πάντα; καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν
 rumiyin mulihaken sedaya lan kados-pundi sampun-kaserat bab ing
[G4412](#) [G0600](#) [G3956](#) [G2532](#) [G4459](#) [G1125](#) [G1909](#) [G3588](#)
- Υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθη καὶ
 Putraning-Manungsa saking manungsa supados kathah nandhang-sangsara lan
[G5207](#) [G3588](#) [G0444](#) [G2443](#) [G4183](#) [G3958](#) [G2532](#)
- ἔξουδενηθῆ?
 dipun-remèhaken
[G1847](#)

Paring wangsulane Gusti Yesus: “Nabi Elia pancen bakal rawuh dhisik prelu mbangun samubarang kabeh. Mung bae, kapriye dene kok ana tulisan kang mratelakake, yen Putraning Manungsa bakal nandhang sangsara akeh sarta disawiyah-wiyah?”

- 13 ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι καὶ Ἰησίας ἐλήλυθεν,
 nanging Kawula-matur dhateng-panjenengan-sedaya bilih ugi Élia sampun-rawuh
[G0235](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G2532](#) [G2243](#) [G2064](#)
- καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὄσα ἤθελον,
 lan sami-nindakaken dhateng-panjenenganipun samukawis-ingkang sami-kepengin
[G2532](#) [G4160](#) [G0846](#) [G3745](#) [G2309](#)
- καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν.
 kados-dene sampun-kaserat bab panjenenganipun
[G2531](#) [G1125](#) [G1909](#) [G0846](#)

Nanging Aku pitutur ing kowe: Nabi Elia iku pancen wis rawuh, lan banjur digawe sawenang-wenang, cocog karo apa kang wis katulis tumrap panjenengane.”

- 14 Καὶ ἐλθόντες πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδον ὄχλον πολὺν
 Lan nalika-rawuh dhateng para murid-murid sami-ningali tiyang-kathah kathah
[G2532](#) [G2064](#) [G4314](#) [G3588](#) [G3101](#) [G3708](#) [G3793](#) [G4183](#)
- περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας πρὸς
 ngubengi piyambakipun-sedaya lan ahli-Kitab sami-bebantahan kaliyan
[G4012](#) [G0846](#) [G2532](#) [G1122](#) [G4802](#) [G4314](#)
- αὐτούς,
 piyambakipun-sedaya
[G0846](#)

Bareng wis padha bali ing panggonane para sakabat liyane, padha ndeleng wong akeh padha ngrubung sakabat-sakabat mau lan ahli Toret sawatara, kang padha diya-diniya karo sakabat-sakabat iku.

- 15 καὶ εὐθύς πᾶς ὁ ὄχλος, ἰδόντες αὐτόν,
 lan sanalika sadaya tiyang tiyang-kathah nalika-ningali panjenenganipun
[G2532](#) [G2112](#) [G3956](#) [G3588](#) [G3793](#) [G3708](#) [G0846](#)
- ἐξεθαμβήθησαν, καὶ προστρέχοντες, ἠσπάζοντο αὐτόν.
 sami-kaget lan sami-mlayu-marani sami-ngaturaken-salam dhateng-panjenenganipun
[G1568](#) [G2532](#) [G4370](#) [G0782](#) [G0846](#)

Wong akeh iku bareng weruh Gusti Yesus, padha gumun lan banjur enggal-enggal padha methuk.

- 16 καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, Τί
 lan panjenenganipun-mundhut-pirsa dhateng-piyambakipun-sedaya Punapa
[G2532](#) [G1905](#) [G0846](#) [G5101](#)
- συζητεῖτε πρὸς αὐτούς?
 ingkang-sami-dipun-rembag kaliyan piyambakipun-sedaya
[G4802](#) [G4314](#) [G0848](#)

Gusti Yesus nuli ndangu marang wong-wong mau: “Kowe iku padha udur bab apa?”

- 17 καὶ ἀπεκρίθη αὐτῷ, εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου,
 lan mangsuli dhateng-panjenenganipun satunggal saking ing tiyang-kathah
[G2532](#) [G0611](#) [G0846](#) [G1520](#) [G1537](#) [G3588](#) [G3793](#)
- Διδάσκαλε, ἦνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σέ, ἔχοντα
 Guru kawula-mbeta ing anak-kawula kawula dhateng panjenengan ingkang-gadhah
[G1320](#) [G5342](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#) [G4314](#) [G4771](#) [G2192](#)
- πνεῦμα ἄλαλον;
 roh bisu
[G4151](#) [G0216](#)

Wong akeh mau banjur ana siji kang matur: “Guru, anak kula kula sowanaken dhateng Panjenengan, jalaran kapanjingan dhemit ingkang damel bisunipun.

18	καὶ lan	ὄπου ing-pundi-kemawon	ἐὰν manawi	αὐτὸν piyambakipun	καταλάβῃ, nyekel	ρήσσει mbanting	αὐτόν; piyambakipun	
	G2532	G3699	G1437	G0846	G2638	G4486	G0846	
	καὶ lan	ἀφρίζει, panjenenganipun-muruh	καὶ lan	τρίζει nggertakaken-untu	τοὺς ing	ὀδόντας, untu-untunipun	καὶ lan	
	G2532	G0875	G2532	G5149	G3588	G3599	G2532	
	ξηραίνεται. dados-garing	καὶ lan	εἶπα kawula-matur	τοῖς dhateng	μαθηταῖς murid-murid	σου, panjenengan	ἵνα supados	αὐτὸ piyambakipun
	G3583	G2532	G3004	G3588	G3101	G4771	G2443	G0846
	ἐκβάλωσιν, nundhung	καὶ lan	οὐκ mboten	ἴσχυσαν. sami-saged				
	G1544	G2532	G3756	G2480				

Saben-saben dhemit punika nyandhak anak kula, lajeng dipun banting ing siti, cangkempipun lajeng muruh, untunipun kerot-kerot, badanipun dados kaken. Kula sampun nedha tulung dhateng para sakabat Panjenengan, supados nundhung dhemitipun, nanging sami boten saged.”

19	ὁ panjenenganipun	δὲ nanging	ἀποκριθεὶς mangsuli	αὐτοῖς dhateng-piyambakipun-sedaya	λέγει, ngendika	ᾧ Dhuh	γενεὰ jinis
	G3588	G1161	G0611	G0846	G3004	G5599	G1074
	ἄπιστος! ingkang-mboten-pitados	ἕως ngantos-pinten	πότε dangu	πρὸς sesarengan-kaliyan	ὑμᾶς panjenengan-sedaya		
	G0571	G2193	G4219	G4314	G4771		
	ἔσομαι? Kawula-badhe-wonten	ἕως ngantos-pinten	πότε dangu	ἀνέξομαι Kawula-badhe-sabar	ὑμῶν? dhateng-panjenengan-sedaya		
	G1510	G2193	G4219	G0430	G4771		
	φέρετε betahna	αὐτόν piyambakipun	πρὸς dhateng	με. Kawula			
	G5342	G0846	G4314	G1473			

Gusti Yesus banjur ngandika: “Heh, jinis kang ora duwe pangandel, nganti pira lawase anggonKu kudu tetunggalan karo kowe? Nganti pira lawase anggonKu kudu nyabari kowe? Bocahe prenekna!”

20	καὶ lan	ἦνεγκαν sami-mbeta	αὐτόν piyambakipun	πρὸς dhateng	αὐτόν. panjenenganipun	καὶ lan	ιδῶν nalika-ningali		
	G2532	G5342	G0846	G4314	G0846	G2532	G3708		
	αὐτόν, piyambakipun	τὸ ing	πνεῦμα roh	εὐθύς sanalika	συνεσπάραξεν ngguncangaken	αὐτόν, piyambakipun	καὶ, lan	πεσῶν dhawah	ἐπὶ ing
	G0846	G3588	G4151	G2112	G4952	G0846	G2532	G4098	G1909
	τῆς saking	γῆς, siti	ἐκυλίετο, glundhung-glundhung	ἀφρίζων. muruh					
	G3588	G1093	G2947	G0875					

Bocahe banjur diaturake. Bareng roh mau weruh Gusti Yesus, bocahe banjur diweng-eweng, ditibakake ing lemah lan banjur gulung, cangkeme muruh.

- 21 καὶ ἐπηρώτησεν τὸν πατέρα αὐτοῦ, Πόσος
lan panjenenganipun–mundhut–pirsa dhateng barakipun piyambakipun Sampun–pinten
[G2532](#) [G1905](#) [G3588](#) [G3962](#) [G0846](#) [G4214](#)
- χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ? ὁ δὲ
dangu punika wiwit punika kedadosan dhateng–piyambakipun panjenenganipun nanging
[G5550](#) [G1510](#) [G5613](#) [G3778](#) [G1096](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#)
- εἶπεν, Ἐκ παιδιόθεν.
matur Wiwit alit
[G3004](#) [G1537](#) [G3812](#)

| Gusti Yesus banjur ndangu marang bapakne bocah mau: “Wis pira lawase anggonne kataman mangkene iki?”
Atur wangsulane: “Sapun wiwit alit mila.

- 22 καὶ πολλάκις καὶ εἰς πῦρ, αὐτὸν ἔβαλεν, καὶ εἰς
lan asring ugi dhateng–ing latu piyambakipun mbucal lan dhateng–ing
[G2532](#) [G4178](#) [G2532](#) [G1519](#) [G4442](#) [G0846](#) [G0906](#) [G2532](#) [G1519](#)
- ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. ἀλλ’ εἶ τι δύνῃ,
toya supados nyirnakaken piyambakipun nanging bilih samukawis panjenengan–saged
[G5204](#) [G2443](#) [G0622](#) [G0846](#) [G0235](#) [G1487](#) [G5100](#) [G1410](#)
- βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεῖς ἐφ’ ἡμᾶς.
tulungana kawula–sedaya melasana dhateng kawula–sedaya
[G0997](#) [G1473](#) [G4697](#) [G1909](#) [G1473](#)

| Sarta asring dipun dhawahaken ing latu utawi wonten ing toya, badhe dipun sirnakaken. Awit saking punika,
manawi Panjenengan saged, karsaa paring piwelas dhateng kula.”

- 23 ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Τὸ εἰ
panjenenganipun nanging Yésus ngendika dhateng–piyambakipun Bab Manawi
[G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1487](#)
- δύνῃ, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι.
panjenengan–saged sadaya saged–kalampahan dhateng–tiyang ingkang–pitados
[G1410](#) [G3956](#) [G1415](#) [G3588](#) [G4100](#)

| Parang wangsulane Gusti Yesus: “Kandhamu: Manawi Panjenengan saged. ora ana barang kang mokal tumrap
wong kang kumandel!”

- 24 εὐθὺς κράξας, ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου ἔλεγεν, Πιστεύω, βοήθει
sanalika mbengok barakipun bara saking lare matur Kawula–pitados tulungana
[G2112](#) [G2896](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3588](#) [G3813](#) [G3004](#) [G4100](#) [G0997](#)
- μου τῇ ἀπιστίᾳ!
kawula ing kirang–pitados–kawula
[G1473](#) [G3588](#) [G0570](#)

| Bapakne bocah mau banjur matur sora: “Kula pitados, mugi karsaa paring pitulungan dhateng kula, ingkang
boten pitados punika!”

- 25 ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος,
 nalika-ningali nanging ing Yésus, bilih sami-mlayu-marani tiyang-kathah
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3754](#) [G1998](#) [G3793](#)
- ἐπετίμησεν τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων
 ranjenenganipun-ndukani dhateng roh ingkang najis ngendika
[G2008](#) [G3588](#) [G4151](#) [G3588](#) [G0169](#) [G3004](#)
- αὐτῷ, Τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν πνεῦμα, ἐγὼ ἐπιτάσσω
 dhateng-piyambakipun Hé ingkang-bisu lan budheg roh Aku dhawuh
[G0846](#) [G3588](#) [G0216](#) [G2532](#) [G2974](#) [G4151](#) [G1473](#) [G2004](#)
- σοι, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν.
 marang-kowé metua saka piyambakipun lan aja mlebu menyang piyambakipun
[G4771](#) [G1831](#) [G1537](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3371](#) [G1525](#) [G1519](#) [G0846](#)

Bareng Gusti Yesus mirsa wong akeh padha teka ngrubung, banjur ndukani dhemite, pangandikane: "Heh, roh kang marakake bisu lan budheg, dhawuhKu marang kowe: Metua saka ing bocah iki lan aja koksurupi maneh!"

- 26 καὶ κράξας, καὶ πολλὰ σπαράξας, ἐξήλθεν; καὶ ἐγένετο ὡσεὶ
 lan mbengok lan kathah ngguncangaken metu lan dados kados
[G2532](#) [G2896](#) [G2532](#) [G4183](#) [G4682](#) [G1831](#) [G2532](#) [G1096](#) [G5616](#)
- νεκρὸς, ὥστε τοὺς πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν.
 tiyang-pejah ngantos para kathah ngucap bilih piyambakipun-pejah
[G3498](#) [G5620](#) [G3588](#) [G4183](#) [G3004](#) [G3754](#) [G0599](#)

Dhemite banjur metu karo jerit-jerit, bocahe diweng-eweng sakatoge, nganti katon kaya bocah mati, malah akeh wong kang alok: "Bocahe wis mati."

- 27 ὁ δὲ Ἰησοῦς, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτοῦ,
 ranjenenganipun nanging Yésus nyerengi saking astanipun ranjenenganipun
[G3588](#) [G1161](#) [G2424](#) [G2902](#) [G3588](#) [G5495](#) [G0846](#)
- ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη.
 ngadegaken piyambakipun lan ranjenenganipun-jumeneng
[G1453](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0450](#)

Gusti Yesus nuli ngasta tangane bocah mau, diadegake, banjur ngadeg.

- 28 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ
 lan nalika-mlebet ranjenenganipun dhateng-ing griya para murid-murid
[G2532](#) [G1525](#) [G0846](#) [G1519](#) [G3624](#) [G3588](#) [G3101](#)
- αὐτοῦ κατ' ἰδίαν ἐπηρώτων αὐτόν,
 ranjenenganipun kanthi piyambakan sami-nyuwun-pirsa dhateng-ranjenenganipun
[G0846](#) [G2596](#) [G2398](#) [G1905](#) [G0846](#)
- Ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό?
 Punapa-sebabipun kawula-sedaya mboten sami-saged nundhung piyambakipun
[G3754](#) [G1473](#) [G3756](#) [G1410](#) [G1544](#) [G0846](#)

Nalika Gusti Yesus wis lumebet ing sawijining omah, lan mung kaadhep dening para sakabate thok, para sakabat mau matur pitakon, "Punapaa dene kawula sami boten saged nundhung dhemit wau?"

- 29 καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τοῦτο τὸ γένος
 lan ranjenenganipun-ngendika dhateng-piyambakipun-sedaya Jinis ingkang punika
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3778](#) [G3588](#) [G1085](#)
- ἐν οὐδενὶ δύνатаι ἐξελεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ.
 kanthi punapa-kemawon mboten-saged medal kejawi namung kanthi pandonga
[G1722](#) [G3762](#) [G1410](#) [G1831](#) [G1487](#) [G3361](#) [G1722](#) [G4335](#)

Paring wangsulane Gusti Yesus: “Jinis iki ora bisa ditundhung kajaba mung sarana pandonga.”

30 Κάκειϊθεν, ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας; καὶ
Lan-saking-ngriku sasampunipun-medal sami-liwat liwat saking Galiléa lan
[G2547](#) [G1831](#) [G3899](#) [G1223](#) [G3588](#) [G1056](#) [G2532](#)

οὐκ ἤθελεν, ἵνα τις γνοῖ,
mboten panjenenganipun-kepengin supados sinten-sinten mangertos
[G3756](#) [G2309](#) [G2443](#) [G5100](#) [G1097](#)

Tumuli padha mangkat saka ing kono, nratas ing tanah Galilea, karsane Gusti Yesus aja ana wong kang weruh,

31 ἐδίδασκεν γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ
awit-panjenenganipun-mulang awit para murid-murid panjenenganipun lan
[G1321](#) [G1063](#) [G3588](#) [G3101](#) [G0846](#) [G2532](#)

ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι Ὁ Υἱὸς
panjenenganipun-ngendika dhateng-piyambakipun-sedaya bilih Ing Putraning-Manungsa
[G3004](#) [G0846](#) [G3754](#) [G3588](#) [G5207](#)

τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἀνθρώπων,
saking manungsa dipun-pasrahaken dhateng-ing tangan-tanganipun manungsa-manungsa
[G3588](#) [G0444](#) [G3860](#) [G1519](#) [G5495](#) [G0444](#)

καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν; καὶ ἀποκτανθεῖς, μετὰ τρεῖς
lan sami-mejahi panjenenganipun lan sasampunipun-dipun-pejahi sasampunipun tigang
[G2532](#) [G0615](#) [G0846](#) [G2532](#) [G0615](#) [G3326](#) [G5140](#)

ἡμέρας ἀναστήσεται.
dinten panjenenganipun-badhe-wungu
[G2250](#) [G0450](#)

amarga lagi paring piwulang marang para sakabate, pangandikane: “Putrane Manungsa bakal kaulungake marang tangane wong, bakal disedani, nanging sawise disedani, ing telung dinane bakal wungu maneh.”

32 οἱ δὲ ἡγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο
piyambakipun-sedaya nanging sami-mboten-mangertos ing pangandika lan sami-ajrih
[G3588](#) [G1161](#) [G0050](#) [G3588](#) [G4487](#) [G2532](#) [G5399](#)

αὐτόν ἐπερωτῆσαι.
dhateng-panjenenganipun nyuwun-pirsa
[G0846](#) [G1905](#)

Para sakabat padha ora ngreti marang pangandika mau, nanging padha ora wani miterang.

33 Καὶ ἦλθον εἰς Καφαρναοῦμ; Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ γενόμενος,
Lan sami-rawuh dhateng-ing Kapèrnaum Lan ing ing griya sampun-wonten
[G2532](#) [G2064](#) [G1519](#) [G2584](#) [G2532](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3614](#) [G1096](#)

ἐπηρώτα αὐτούς, Τί ἐν τῇ ὁδῷ
panjenenganipun-mundhut-pirsa dhateng-piyambakipun-sedaya Punapa ing ing margi
[G1905](#) [G0846](#) [G5101](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3598](#)

διελογίζεσθε?
ingkang-sami-dipun-rembag
[G1260](#)

Sawise mangkono banjur padha teka ing kutha Kapernaum. Bareng wis ana ing dalem, Gusti Yesus ndangu marang para sakabate: “Apa sing padha kokrembung ana ing dalan mau?”

34 οἱ δὲ ἐσιώπων, πρὸς ἀλλήλους γὰρ
 piyambakipun-sedayā nanging sami-kendel dhateng satunggal-lan-satunggal awit
[G3588](#) [G1161](#) [G4623](#) [G4314](#) [G0240](#) [G1063](#)

διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων.
 sami-padudon ing ing margi sinten ingkang-langkung-ageng
[G1256](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3598](#) [G5101](#) [G3173](#)

Nanging kabeh padha meneng bae, sabab nalika ana ing dalam mau padha padudon bab sapa kang dhuwur dhewe ing antarane para sakabat iku.

35 καὶ καθίσας, ἐφώνησεν τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει
 lan lenggah panjenenganipun-nimbali ing kalih-welas lan ngendika
[G2532](#) [G2523](#) [G5455](#) [G3588](#) [G1427](#) [G2532](#) [G3004](#)

αὐτοῖς, Εἶ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται
 dhateng-piyambakipun-sedayā Manawī sinten kepingin ingkang-kapisan dados badhe-dados
[G0846](#) [G1487](#) [G5100](#) [G2309](#) [G4413](#) [G1510](#) [G1510](#)

πάντων ἔσχατος καὶ πάντων διάκονος.
 sadaya ingkang-pungkasan lan sadaya abdi
[G3956](#) [G2078](#) [G2532](#) [G3956](#) [G1249](#)

Gusti Yesus banjur lenggah, sakabat rolas padha ditimballi lan dipangandikani mangkene: “Sing sapa kapengin dadi pangarep, iku dadia kang keru dhewe lan dadia paladene wong kabeh.”

36 καὶ λαβὼν παιδίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ
 lan mendhet lare-alit panjenenganipun-ngadegaken piyambakipun ing tengah-tengah
[G2532](#) [G2983](#) [G3813](#) [G2476](#) [G0846](#) [G1722](#) [G3319](#)

αὐτῶν; καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτὸ. εἶπεν
 piyambakipun-sedayā lan ngrangkul piyambakipun ngendika
[G0846](#) [G2532](#) [G1723](#) [G0846](#) [G3004](#)

αὐτοῖς,
 dhateng-piyambakipun-sedayā
[G0846](#)

Gusti Yesus banjur mundhut bocah cilik, diadegake ing tengah, nuli dirangkul sarta ngandika marang para sakabat:

37 Ὅς ἂν ἐν τῶν τοιούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ
 Sinten kemawon satunggal saking kados-makaten lare-lare-alit nampi ing ing
[G3739](#) [G0302](#) [G1520](#) [G3588](#) [G5108](#) [G3813](#) [G1209](#) [G1909](#) [G3588](#)

ὄνοματί μου, ἐμὲ δέχεται; καὶ ὅς ἂν ἐμὲ δέχεται, οὐκ
 asma Kawula Kawula nampi lan sinten kemawon Kawula nampi sanes
[G3686](#) [G1473](#) [G1473](#) [G1209](#) [G2532](#) [G3739](#) [G0302](#) [G1473](#) [G1209](#) [G3756](#)

ἐμὲ δέχεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με.
 Kawula nampi nanging ing ingkang-ngutus Kawula
[G1473](#) [G1209](#) [G0235](#) [G3588](#) [G0649](#) [G1473](#)

“Sing sapa nampani bocah pepadhane iki atas jenengKu, iku ateges Aku kang ditampani. lan sing sapa nampani Aku, iku dudu Aku kang ditampaani, nanging kang ngutus Aku.”

38	Ἔφη	αὐτῷ		ὁ	Ἰωάννης,	Διδάσκαλε,	εἶδομέν	
	Matur	dhateng-panjenenganipun	ing	Yohanes	Guru		kawula-sedaya-ningali	
	G5346	G0846		G3588	G2491	G1320	G3708	
	τινα	ἐν	τῷ	ὀνόματί	σου	ἐκβάλλοντα	δαιμόνια,	ἄδς
	satunggaling-tiyang	ing	ing	asma	panjenengan	nundhung	dhemit-dhemit	ingkang
	G5100	G1722	G3588	G3686	G4771	G1544	G1140	G3739
	οὐκ	ἀκολουθεῖ	ἡμῖν	καὶ	ἐκωλύομεν		αὐτόν,	ὅτι
	mboten	ndhèrèk	kawula-sedaya	lan	kawula-sedaya-mencegah		piyambakipun	amargi
	G3756	G0190	G1473	G2532	G2967		G0846	G3754
	οὐκ	ἠκολούθει	ἡμῖν.					
	mboten	ndhèrèk	kawula-sedaya					
	G3756	G0190	G1473					

Yokanan matur marang Gusti Yesus: "Guru, kawula sami sumerep tiyang ingkang sanes golongan kawula, nundhung setan atas asma Paduka, lajeng kawula awisi, amargi sanes golongan kawula sadadya."

39	ὁ	δὲ	Ἰησοῦς	εἶπεν,	Μὴ	κωλύετε	αὐτόν.
	panjenenganipun	nanging	Yésus	ngendika	Aja	sami-mencegah	piyambakipun
	G3588	G1161	G2424	G3004	G3361	G2967	G0846
	οὐδεὶς	γάρ	ἐστὶν	ὅς	ποιήσει	δύναμιν	ἐπὶ
	boten-wonten-tiyang	awit	punika	ingkang	badhe-nindakaken	mukjijat	ing
	G3762	G1063	G1510	G3739	G4160	G1411	G1909
	ὀνόματί	μου,	καὶ	δυνήσεται	ταχὺ	κακολογῆσαί	με.
	asma	Kawula	lan	saged	énggal	ngala-ala	Kawula
	G3686	G1473	G2532	G1410	G5035	G2551	G1473

Nanging paring wangsulane Gusti Yesus: "Aja kokpenging, awit ora ana wong kang nindakake mukjijat atas jenengKu, banjur ngala-ala Aku.

40	ὅς	γὰρ	οὐκ	ἔστιν	καθ'	ἡμῶν,	ὑπὲρ
	awit-sinten-ingkang	awit	boten	nglawan	dhateng	kawula-sedaya	membiyantu
	G3739	G1063	G3756	G1510	G2596	G1473	G5228
	ἡμῶν	ἐστὶν.					
	kawula-sedaya	punika					
	G1473	G1510					

Sing sapa ora nyulayani kita dadi ngrojongi kita.

41	Ὅς	γὰρ	ἄν	ποτίση	ὑμᾶς	ποτήριον	ὕδατος,	ἐν
	Awit-sinten	awit	kemawon	maringi-ngombe	panjenengan-sedaya	cangkir	toya	ing
	G3739	G1063	G0302	G4222	G4771	G4221	G5204	G1722
	ὀνόματι	ὅτι	Χριστοῦ	ἐστε,	ἀμὴν	λέγω		
	asma	amargi	Kristus	panjenengan-sedaya-punika	saestu	Kawula-matur		
	G3686	G3754	G5547	G1510	G0281	G3004		
	ὑμῖν,		ὅτι	οὐ	μὴ	ἀπολέση	τὸν	μισθὸν
	dhateng-panjenengan-sedaya		bilih	mboten	badhe	kecalan	ing	ganjaranipun
	G4771		G3754	G3756	G3361	G0622	G3588	G3408
	αὐτοῦ.							
	piyambakipun							
	G0846							

Aku pitutur marang kowe: Satemene sing sapa awèh ngombe marang kowe banyu sacangkir, marga kowe iku pandherek Sang Kristus, iku mesthi bakal tanpa ganjaran."

42	Καὶ	ὃς	ἂν	σκανδαλίση	ἓνα	τῶν	μικρῶν	τούτων
	Lan	sinten	kemawon	damel-kesandhung	satunggal	saking	ingkang-alit-alit	punika
	G2532	G3739	G0302	G4624	G1520	G3588	G3398	G3778
	τῶν	πιστευόντων	«εἰς	ἐμέ»,	καλόν	ἐστίν	αὐτῶ	
	saking	ingkang-pitados	dhateng	Kawula	langkung-sae	punika	tumrap-piyambakipun	
	G3588	G4100	G1519	G1473	G2570	G1510	G0846	
	μᾶλλον	εἰ	περίκειται	μύλος	ὄνικος	περὶ	τὸν	τράχηλον
	langkung	manawi	dipun-kalungaken	watu-gilingan	keledhai	ing	ing	gulunipun
	G3123	G1487	G4029	G3458	G3684	G4012	G3588	G5137
	αὐτοῦ,	καὶ	βέβληται	εἰς	τὴν	θάλασσαν.		
	piyambakipun	lan	dipun-bucal	dhateng-ing	ing	segara		
	G0846	G2532	G0906	G1519	G3588	G2281		

“Sing sapa dadi sandhungan tumrap para cilik kang padha pracaya iki, iku luwih becik manawa dikalungana watu panggilingan lan dicemplungna ing sagara.

43	Καὶ	ἐὰν	σκανδαλίζη	σε	ἢ	χείρ	σου,	ἀπόκοψον
	Lan	manawi	damel-kesandhung	panjenengan	ing	tangan	panjenengan	tigas
	G2532	G1437	G4624	G4771	G3588	G5495	G4771	G0609
	αὐτήν;	καλόν	ἐστίν	σε	κυλλόν	εἰσελθεῖν	εἰς	τὴν ζωήν,
	punika	langkung-sae	punika	panjenengan	buntung	mlebet	dhateng-ing	ing gesang
	G0846	G2570	G1510	G4771	G2948	G1525	G1519	G3588 G2222
	ἢ	τὰς	δύο	χεῖρας	ἔχοντα,	ἀπελθεῖν	εἰς	τὴν γέενναν,
	katimbang	ing	kalih	tangan	gadhad	lumebet	dhateng-ing	ing neraka
	G2228	G3588	G1417	G5495	G2192	G0565	G1519	G3588 G1067
	εἰς	τὸ	πῦρ	τὸ	ἄσβεστον,			
	dhateng-ing	ing	geni	ingkang	mboten-saged-pejah			
	G1519	G3588	G4442	G3588	G0762			

Sarta manawa tanganmu dadi sandhungan tumrap kowe, kethoken, amarga luwih becik kowe lumebu ing urip kalawan kuthung, katimbang ganep tanganmu nanging dibuwang menyang ing naraka, ing geni kang ora kena disirep;

44	<ὄπου	ὁ	σκώληξ	αὐτῶν	οὐ	τελευτᾷ,	καὶ	τὸ	πῦρ	οὐ
	ing-pundi	ing	cacing	tiyang-punika	mboten	pejah	lan	ing	geni	mboten
	G3699	G3588	G4663	G0846	G3756	G5053	G2532	G3588	G4442	G3756
	σβέννυται>.									
	pejah									
	G4570									

[kang singgate ora mati, lan ora kasirep genine.]

45	καὶ lan G2532	ἐὰν manawi G1437	ὁ ing G3588	πούς σου suku G4228 panjenengan G4771	σκανδαλίζη damel-kesandhung G4624	σε, panjenengan G4771	ἀπόκοψον tigas G0609			
	αὐτόν; punika G0846	καλόν langkung-sae G2570	ἐστίν punika G1510	σε panjenengan G4771	εἰσελεῖν mlebet G1525	εἰς dhateng-ing G1519	τὴν ing G3588	ζωὴν gesang G2222	χωλόν, pincang G5560	
	ἦ katimbang G2228	τοὺς ing G3588	δύο kalih G1417	πόδας, suku G4228	ἔχοντα gadhad G2192	βληθῆναι dipun-bucal G0906	εἰς dhateng-ing G1519	τὴν ing G3588	γέενναν, neraka G1067	
	<εἰς dhateng-ing G1519	τὸ ing G3588	πῦρ geni G4442	τὸ ingkang G3588	ἄσβεστον>, mboten-saged-pejah G0762					

Lan manawa sikilmu dadi sandhungan tumrap kowe, kethoken, awit luwih becik kowe lumebu ing urip kalawan buntung, katimbang karo ganep sikilmu, nanging kacemplungake ing naraka;

46	<ὄπου ing-pundi G3699	ὁ ing G3588	σκώληξ cacing G4663	αὐτῶν tiyang-punika G0846	οὐ mboten G3756	τελευτᾶ, pejah G5053	καὶ lan G2532	τὸ ing G3588	πῦρ geni G4442	οὐ mboten G3756
	σβέννυται. pejah G4570									

[kang singgate oar mati, lan ora kasirep genine.]

47	καὶ lan G2532	ἐὰν manawi G1437	ὁ ing G3588	ὀφθαλμός σου mripat G3788 panjenengan G4771	σκανδαλίζη damel-kesandhung G4624	σε, panjenengan G4771	ἔκβαλε coplok G1544			
	αὐτόν; punika G0846	καλόν langkung-sae G2570	σέ panjenengan G4771	ἐστίν punika G1510	μονόφθαλμον mripat-siji G3442	εἰσελεῖν mlebet G1525	εἰς dhateng-ing G1519	τὴν ing G3588		
	βασιλείαν Kratoning G0932	τοῦ saking G3588	Θεοῦ, Gusti-Allah G2316	ἦ katimbang G2228	δύο kalih G1417	ὀφθαλμούς mripat G3788	ἔχοντα gadhad G2192	βληθῆναι dipun-bucal G0906		
	εἰς dhateng-ing G1519	τὴν ing G3588	γέενναν, neraka G1067							

Lan manawa mripatmu dadi sandhungan, cuplaken, awit luwih becik kowe lumebu ing Kratonin Allah kalawan pece, katimbang karo ganep mripatmu, nanging kacemplungake ing naraka,

48	ὄπου ing-pundi G3699	ὁ ing G3588	σκώληξ cacing G4663	αὐτῶν tiyang-punika G0846	οὐ mboten G3756	τελευτᾶ, pejah G5053	καὶ lan G2532	τὸ ing G3588	πῦρ geni G4442	οὐ mboten G3756
	σβέννυται. pejah G4570									

kang singgate ora mati lan genine ora kasirep.

49 Πᾶς γὰρ πυρὶ ἀλισθήσεται, <καὶ πᾶσα θυσία ἀλὶ
 Saben-tiyang awit kanthi-geni dipun-asinaken lan saben kurban kanthi-uyah
[G3956](#) [G1063](#) [G4442](#) [G0233](#) [G2532](#) [G3956](#) [G2378](#) [G0251](#)

ἀλισθήσεται>.
 dipun-asinaken
[G0233](#)

| Awit saben wong bakal dibumboni geni.

50 καλὸν τὸ ἄλας, ἐὰν δὲ τὸ ἄλας ἄναλον γένηται, ἐν
 sae ing uyah nanging-manawi nanging ing uyah tanpa-asin dados kanthi
[G2570](#) [G3588](#) [G0217](#) [G1437](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0217](#) [G0358](#) [G1096](#) [G1722](#)

τίνι αὐτὸ ἀρτύσετε? ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἄλα,
 runapa piyambakipun dipun-damel-asin gadhaha ing piyambakipun-sedaya-piyambak uyah
[G5101](#) [G0846](#) [G0741](#) [G2192](#) [G1722](#) [G1438](#) [G0217](#)

καὶ εἰρηνεύετε ἐν ἀλλήλοις.
 lan sami-rukun ing satunggal-lan-satunggal
[G2532](#) [G1514](#) [G1722](#) [G0240](#)

| Uyah iku pancen gedhe paedahe, nanging manawa ilang asine, kang kagawe mulihake rasane apa? Kowe padha tansah duwea uyah ana ing batinmu lan padha tansah rukuna.”